

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

an 54 Lei
jumătate 27 Lei
America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Alba-de-jos

Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 3 Lei
a doua și a treia oră 2 Lei

O minune nouă.

A fost un preot, înainte cu 370 de ani, care îl chema *Francisc Xaveriu*. După ce s-a trântit din Spania. A învățat carte în Franța, și, după ce s-a făcut preot, s-a dus în India și în Japonia, unde a vestit învățătura Domnului Hristos și a botezat mulți păcătoși. Francisc a fost un om sfânt în toată viața lui.

Trupul lui se păstrează în India, unde a murit. Mâna lui dreaptă era în Roma. Sfântul Petru, Papa Piu al XI-lea, a dăruit această mână Spaniei. Însă, fiindcă Francisc a învățat în Franța, și aici s'a născut în el dorul de a se face preot, la rugarea Francezilor a lăsat ca mâna sfântului Francisc să fie dusă prin Franța. Astfel s'a întâmplat, că această sfântă mână a ajuns și în orașul *Tuluza*.

Într-o mănăstire din acest oraș zăcea greu bolnavă o călugăriță, cu numele sora Maria. Ea a fost mai înainte dascăliță. Acum însă avea de patru ani. Avea o rană la rânză și o rană la șira spinării, care era atinsă și de altă rană. În vremea din urmă nu mai suferea nici dureri, nici ceaiul, ci numai, din când în când, umezia buzele cu ceva zamă.

În 6 Noembrie a anului trecut, sora Maria a fost așa de bolnavă, încât i-au făcut și maslu. După aceasta dă Dumnezeu, care e singura nădejde a celor bolnavi, că peste șase zile aduce în Tuluza, unde era și sora Maria, mâna sfântului Francisc.

Ducând sfânta mână și în mănăstirea unde era sora Maria, preotul a intrat cu ea în casa bolnavei, a pus-o să zică un *Tatăl nostru* și o sărută, apoi a binecuvântat-o și i-a zis: *Sfântul Francisc să te vindece!*

Cât ce a eșit preotul din casă, sora Maria a cerut dela călugărița, care o îngrijea, să-i aducă o leacă de supă și hainele. Apoi i-a zis: *Soro dragă, du-te și mănâncă, pentru că acum nu mai am lipsă de ajutorul tău.*

Cât ce a plecat sora dela ea, s'a sculat sora Maria, s'a îmbrăcat și s'a spălat, și s'a dus în camera ei, unde erau toate călugărițele adunate la rând.

Vă puteți închipui ce s'au minunat toate călugărițele! Ele se așteptau ca Maria să închidă ochii, și uită-te, că singură s'a scoborit din pat, și a ieșit dela pat, deși îi înțepeniseră și picioarele, și doctorii de mult îi spusese, că pentru ea nu mai este alt leac pe lume, decât să moră și lopata!

După ce ea le-a spus, că nu mai simte nici durere, au căzut cu toate în genunchi și au început să plângă, și au adus laudă lui Dumnezeu, care, pentru rugăciunile sfântului Francisc, a tămăduit pe scumpa lor soră.

Ioan Bălan.

Cum stă lumea și țara.

Parlamentul din București

A trebuit să se deschidă la începutul săptămânii, după Bobotează. Din cauza zăpezilor însă, deputații și senatorii de prin țară n'au putut sosi la București și astfel deschiderea Parlamentului a fost amânată. După deschidere, guvernul are de gând să infățișeze numai decât noul plan al Constituției. Nu știm încă ce au hotărât să facă partidele din opoziție: iau parte sau nu iau parte la dezbaterile Constituției? Până la încheierea gazetei n'avem nici o știre.

Ungurii s'au potolit.

Ungurii, văzând că în Apus nu se face încurcătură între marile puteri precum au nădăjduit ei, s'au ostoiat și au mai tăcut din gură și lămuritorii »Unguri deșteptați«. La granițele noastre e liniște deplină. Comisia de ofițeri aliați, cari au făcut cercetări în cauza înarmărilor ungurești, spune că peste Tisa nu sunt oști dușmănoase, astfel, că din partea aceea putem fi hodi niți. Văzând bagseamă Ungurii, că noi Românii știm să alergăm sub arme ca unul când e vorba de primejdie, s'au pus cu botul pe labe și se fac că nici nu știu nimic de vre-o ochire în spre noi. Li s'a coborât, va să zică, voinicia în călcăie.

In Germania

lucrurile au ajuns la arestări.

Francezii au ocupat toate orașele cu fabrici și cu cărbuni, ajungând până la Dortmund. Însă Germanii nu vreau să înceapă transporturile de cărbuni spre Franța. Mai mulți proprietari de mine au declarat în Essen, în fața comandantilor francezi, că ei nu dau cărbuni și nu vor da nici odată. După această declarație a lor, ei au fost arestați de francezi și ținuți sub pază. Auzind lucrătorii din mine de arestarea proprietarilor de mine, amenință cu grevă. În orașul Bochum au fost și turburări, unde s'a împușcat asupra celor nesupuși.

Semnele nu arată însă ca din acestea să se nască încurcături mai mari, fiindcă Francezii au de partea lor aproape toate puterile din Europa.

Bilete de bal cu de-a sila.

— Plânsoarea țăranilor din județul Târnava mică. —

La Redacția noastră s'au infățișat în zilele trecute doi săteni dintr'o comună din apropierea Blajului și ne-au adus o hârtie galbenă, tipărită frumos, pe care scrie: *„Bilet de intrare și invitare la balul funcționarilor. — Prețul 40 Lei“*. Pe altă față: *„Salvoanele Prefecturii județului Târnava-mică. Sămbătă, 3 Februarie 1923. Mare Bal, mascat și nemascat, dat de funcționarii județului sub prezidenția Dlui Dr. Emil Folea prefectul județului, în scopul mării fondului de edificare a școalelor primare din județ. Mare joc de tombolă. Bufet asortat cu celea mai bune beuturi și mâncări. Bătăe de flori, confete și serpentine. Poștă americană. Bar american. Joc de ruletă. Muzica dela Medias. Pentru persoanele nemascate ținuta neagră. Suprasolvirile se vor chita prin ziar“*.

Și ca invitarea aceasta să fie și mai frumoasă, peste șirele negre mai e un tipar roșu, care infățișează două figuri cu nas mare, în ținută de comedieși.

Până aici toate bune, căci așa e obiceiul să se vestească balurile „mascate“. Însă năcazul e, că cei 2 săteni leagă de această hârtie și o plânsoare. A numit: dâșii spun, că hârtiile cu pricina le poartă jandarmii prin sate și li silesc pe oameni să le răscumpere cu câte 40 de Lei! Și dacă nu au voie ori bani să cumpere acestea iconițe galbene, li amenință cu pedepse. Bieții săteni nu știu ce să fie aia „bal, mascat și nemascat“, nici „tombolă“, „confete, serpentine“, „bar american“ și „ruletă“. Simt însă, că trebuie să fie vorba de ceva „petrecere domnească“, însă nu pot pricepe de ce trebuie să plătească pentru „balul domnilor din Sănmărtin“ 40 de Lei?..

— Cum se poate să plătim noi hârtii galbene, ca să-și petreacă domni! — Nu se pot aduna bani pentru zidirea școlilor, fără joc domnesc? — par a întreba dâșii mai departe. Dacă-i dare pentru școli, să fie dare curată, așa am mai înțeleg. Însă „bal mascat și nemascat“ și 40 Lei luați *cu sila*, — asta par'că nu-i chiar cu cale. Așa se plâng sătenii cu hârtia galbenă din județul Târnava-mică.

Știe Dl prefect Dr. Emil Folea de vânzarea cu deasila a biletelor cu două peceti oficiale și cu număr, cari stărnesc atâta nemulțămire între sătenii din județul său? Și dacă știe, dă-și seama că un fond cu menire atât de frumoasă poate să ajungă urgisit tocmai fiindcă e adus în legătură cu o petrecere străină de înțelegerea sătenilor, cari, de prin colțurile depărtate ale județului, nu vor putea avea nici măcar plăcerea de a vedea cum o fi aia: „bal mascat și nemascat, confete, serpentine, poștă americană, bar“ și celealalte?

Grăunțe sufletești

Să fim drepți.

De o vreme încoace, mai cu samă de când ne-am unit cu România-mamă, s'au întâmplat câteva lucruri nu tocmai plăcute pentru creștinii noștri. Gazetele cele mai multe aduceau știri, cari ne vătămau simțul de dreptate. Nu numai, că se făcea adevărată prea mare deosebire între cele două biserici românești, între cea unită și cea neunită, ci unii dintre fiii bisericii neunite au început chiar să atace biserica unită, numindu-o ungarizată și înstrăinată, iară mitropolitul dela Sibiu a spus, că nu va lăsa să-i odihnească oasele, până nu va întoarce pe toți românii la biserica neunită. Gazeta noastră a adus și ea știri despre aceste lupte, dară totdeauna a fost de părerea, că nu este iertat să se facă luptă confesională între fiii aceluiaș neam, ci fiecare să-și urmeze credința sa, cinstindu-o pe a altuia. Și aceasta am făcut-o, urmând pilda Domnului nostru Isus Hristos, care ne-a învățat la iubirea de aproapele și a dușmanilor, la îndelungă răbdare, la blândetă și la pace.

Adevărul numai unul este și numai unul poate fi. De două ori doi e patru și nu cinci. Dacă ar fi însă cineva, care să susțină, că de două ori doi e cinci, pe omul acela vei cerca să-l convingi despre contrariul, dară nici nu-l vei sudui, nici nu-l vei bate pentru că are altă părere decât tine. Așa stăm și cu credința. Invățătura Domnului Hristos una a fost, nu de o sută ori și de mai multe feluri, câte religii avem astăzi. Cu toate acestea fiecare religie susține, că ea are dreptate și nu cealaltă. Și are tot dreptul să o facă, dar nu are dreptul să batjocorească sau să chiar persecute pe cealaltă. De aceea greșesc tare aceia, cari vreau să-i stărpească pe pocăiți cu puterea lumească, cu arestări, bătăi, chinuri și alte prostii. Nu așa. Fiecare religie să-și vestească credința, folosindu-se de arme cinstite, cum a făcut Mântuitorul, iară nu cu arme necinstite, cum ar face satana.

Când fariseul Simon l-a invitat pe Domnul la casa sa, venit-a Magdalena, vestita păcătoasă a Ierusalimului, și a spălat cu mir și cu lacrimi picioarele Domnului, ștergându-le cu părul său. Iară Domnul a iertat păcatele ei cele multe. De altădată fariseii și cărturarii au adus la el o muiere prinsă în preacurvie, pe care legea lui Moisa o pedepsea să se ucidă cu pietrii, și l-au întrebat pe el: „Dară tu ce zici?” Iară Isus le-a zis: „Cel ce este fără de păcat intru voi, acela întâi să arunce piatră asupra ei”. Așadară Isus a fost foarte milos față de păcătoși, dar cu atât mai aspru față de cei răutăcioși și răi la inimă, cum erau fariseii și cărturarii. Cap 23. din evanghelia sfântului Mateiu nu este altceva decât un blăstăm lung asupra acestor oameni răi și fățarnici. Nu numai atât, Mântuitorul îi chiar căuta pe păcătoși și vorbea cu dânșii, ca de pildă cu samarineanca dela fântâna lui Iacob și zicea: „Nu trebuie sănătoșilor dofter, ci bolnavilor”.

Persecutarea celor de altă credință nu corespunde nici învățăturilor Domnului Hristos și nici duhului bisericii.

Domnul Hristos numai atâta a poruncit apostolilor săi, ca să meargă și să vestească evanghelia sa la toată făptura, în forma aceea câștigând la credința cea adevărată pe necredincioși. Nu este în evanghelie nici un singur șir, prin care Domnul ar fi poruncit, să răspândească apostolii credința cu arme necinstite și chiar cu sila. Tot așa face și biserica. Ea cel mult se roagă pentru unirea tuturor, dar silă nimănui nu-i face.

Dacă oarecare biserică vrea să-și câștige credincioși mai mulți, poftescă și propovăduiască-și învățăturile, arete că în sânul ei faptele îndurării sunt mai dese decât în celelalte și deie pildă bună intru toate, și abunăsama, că credința i-se va răspândi.

Nu numai turcii sunt de părerea, că credința lor trebuie răspândită cu foc și cu arme, de aceea au făcut și fac până astăzi atâtea cruzimi cu supușii lor de altă credință. Tot asemenea au făcut cu noi românii și ungurii reformati înainte cu 400 de ani, voind să ne facă pe toți reformati, dară nu și-au ajuns scopul, pentru că aproape toți românii-și-au păstrat credința nevătămată. O biserică, care-și răspândește credința cu puterea, nu poate fi biserica adevărată, pentru că-i lipsește dragostea. Iară unde nu este dragoste, nu este nici Hristos.

Cei ce vă ademenesc așadară, ca să treceți dela o credință la alta, făgăduindu-vă marea cu sarea, să știți, că nu sunt urmașii apostolilor, ci ai fariseilor și cărturarilor, cărora le-a zis Isus: „Vai vouă cărturarilor și fariseilor fățarnici, că incunjuțați marea și uscatul, să faceți un venetic, și dacă se face, îl faceți pe el fiu gheenei mai îndoit decât pe voi. Șerpi, pui de năpărcă, cum veți scăpa de judecata gheenei? (Mateiu 23, 15 și 33).

DE PRIN SATE.

Un primar vrednic.

În comuna Beșinău jud. Târnava-mică, primar român nu a mai fost din 1848. Cel din urmă, Teodor Bogdan, a fost măcelărit de hoarda săcuiașă, iar sora lui răpită cu ei și-a pierdut urma. De-atunci începând primarii au fost tot unguri și jucau „verbuncul” după placul stăpânilor celor răi.

Acești primari străini nu au făcut nici o ispravă bună în comună, ba au lăsat în urma lor o datorie de 14,000 florini.

Cu ajutorul lui Dumnezeu, în 1918 am scăpat de acești juceți ai comunei și a fost ales de primar un nepot alui Teodor Bogdan, omorât de săcui, în persoana lui *Trifan Bogdan*.

Acesta îndată ce a ajuns în fruntea comunei s'a pus pe lucru împreună cu alți fruntași, scăpând comuna de datoria avută.

Comuna nu avea nici casă comună. El prin cumpărarea unei averi dela un domn ungur, a învățat astfel lucrurile, că vânzând locul dela câmp, a rămas curtea și un jugăr loc grădină gratuit și pe lângă aceea și 5 căsi, cari servesc de locuințe pentru faur, moașă, ciurdar și păcurar.

Din toate aceste se vede, că acolo unde este cinste, omenie și înțelegere, lucrurile merg strună.

Mai se vede și aceea, că ungurii lefăiau și se ajutau între ei, fără să se mai gândească și la binele altora.

Noi suntem mândri de isprăvile primarului nostru și scriem aceste rânduri foaiei DVoastre, ca să servească aceste isprăvi de pildă și altor primari și fruntași ai comunelor.

T. M.

Din părțile Năsăudului.

Îndoită bucurie a adus sărbătoarea Nașterii pentru comuna Romuli din jud. Bistrița-Năsăud. Sărbătorind Nașterea Mântuitorului a avut ocazie să se bucure și de o sărbătoare școlară. La indemnul preotului-învățător Gavril Bichigean și a învățătoarei M. Terente, școlarii dela școala primară confesională au aranjat o frumoasă serbare școlară în jurul unui pom de Crăciun pentru școlarii săraci. S'au ascultat

colinzi, cântări și poezii religioase și naționale. S'a predat o parte din Vifileim și anume veștile Magilor din răsărit; precum și o bucată de țesătură: „Dușmănoasa”, foarte potrivită pentru copii și ziua de Crăciun, cu o învățătură pe incunjurarea păcatului dușmăniei și facerii lui și miluirea săracilor.

Locuitorii acestei comune de munte au fost urmărit cu o deosebită plăcere și bucurie surile micilor lor copii. Au putut urmări gustea lor pentru carte, și au primit indemnul această serbare din partea preotului, ca să trimită copiii la școală și să dea ascultarea ducătorilor săi intru cele bune.

S'a văzut cu prilejul acestei serbare cece poate face pentru cultura poporului înțelegere dintre preot și învățător.

Cunoștințe folositoare

Povestea zahărului.

Ca orice lucru de pe fața pământului și zahărul are o poveste.

Povestea zahărului e lungă. Incepe vremurile celea mai vechi, de când oamenii încep să se hrănească și cu legume.

Până când oamenii mâncau numai carne nu aveau trebuință și de altă hrană. Îndată au început însă să mănânce și legume, trebuit și sare și chiar și dulcetuuri.

Cea dintâi dulceață pe care a mâncat omul a fost *mierea de albine*.

Mierea de albine e cunoscută din vremurile celea mai vechi. Chiar și sfânta Scriptură o pomeneste. Așa despre Iacob se spune, că trimis împăratului din Egipt, ca cinste mării de albine.

Grecii încă prețuiau foarte mult mierea de albine.

O întrebunțau ca jertfă și se și lecuiau cu ea. Cu vre-o șapte sute de ani înainte de Domnul Hristos, grecii făceau și turte de miere și cu mac.

La Romani încă se întrebunțau foarte mult dulcetuurile. Nu era ospăț fără dulcetuuri.

Cea dintâi prăvălie de dulcetuuri și turte de miere s'a deschis în Roma, pe la anul 100 înainte de Domnul Hristos.

Dar poftind omul tot mai multe dulcetuuri, nu s'a putut îndestuli numai cu mierea de albine. Astfel a început să caute și plante acelea din cari se poată scoate dulceață. Cea dintâi plantă de dulceață pe care a găsit a fost *Trestia de zahăr*.

Că pe ce vreme au început se întrebunțau țeze oamenii dulceața din trestia de zahăr, se știe. Scrisorile vechi pomenesc despre că s'ar fi întrebunțat mai întâiu pe vremea *Buddha*, cam cu vre-o șase sute de ani înainte de Domnul Hristos.

Neamul de oameni, despre care se pomeneste, că a întrebunțat mai întâiu trestia de zahăr a fost al inziilor. Inzii, la început roșii și sugeau cotorul trestiei de zahăr, sau sugeau sucul din ea și îl beau.

Zahăr tare au început să facă Inzii numai târziu, cam înainte de aceasta cu vre-o șase sprezece veacuri.

În India zahărul se întrebunțau la ocazii prilej: la botez, la cununie și la prăhodie. Cu zahărul pregăteau tot felul de mâncări. La cununie era obiceiul să se pună pe capul, pe umere și picioarele miresei bucăți de zahăr și mirele trebuia să le iee cu gura, dar așa să nu le atingă de loc cu mâinile.

Se întrebunțau la Inzi zahărul și ca leu. Copiilor mici le dau mâncări gătite cu zahăr și unt și cu zahăr.

Dela Inzi, întrebunțarea zahărului a trecut la *Perși*. Despre Chosroe, împăratul Perșilor se spune, că odată umblând prin India, a cerut

apă dela o casă. Și o fată i-a adus un vas plin cu suc de trestie de zahăr. Impăratului i-a plăcut beutura și întrebând pe fată, de unde a adus-o, aceasta a răspuns: „In grădina la noi este o trestie, din care dacă o stringem cu mâna, curge aceasta beutura“.

Impăratul a dorit, ca aceasta trestie să fie dusă și în Persia, unde în curând s'a și întrebuițat în multe chipuri.

Un învățat cu numele *Albiruni*, ne spune, că la Persi era credința următoare: „Acela, care în ziua de anul nou își stropia casa de trei ori cu miere și o afuma cu ceară, era scutit de toate relele; iar care mânca în dimineața anului nou *zahăr*, mai înainte de a vorbi, era norocos peste întreg anul“.

În vecinătatea Persilor și a Inzilor, trăiau *Arabii*. Aceștia curând au început să întrebuițeze *zahărul*. *Califii* Arabilor erau vestiți de avuți. Pe masa lor erau mâncări gătite cu smântână și cu zahăr și poame îndulcite, precum și tot felul de podoabe făcute din zahăr.

Arabii au dus *zahărul* în *Egipt*. Și egiptenii fiind un neam mai priceput, cât ce au cunoscut trestia de zahăr, au început să îmbunătățească măiestria de a scoate *zahărul*. Și în jurul Egiptului a ajuns țara cea mai vestită de zahăr.

Dar și în Egipt, sultanii făceau minuni cu *zahărul*. La sărbători mari pentru împodobirea meselor sultanului se întrebuițau până la opt vagoane de zahăr. Pe masă era un arbore a cărui frunze, crengi și fructe erau tot din zahăr.

Tot dela Arabi a ajuns *zahărul* și în Europa. Mai întâiu a fost adus în Spania, înainte de aceasta cu vre-o nouă sute de ani.

Apoi în Italia, Anglia, Franța și Germania. La noi a fost adus înainte de aceasta cu vre-o patru sute de ani.

Pe la anul 1795 însă un învățat cu numele *Margraf*, a aflat, că zahăr se poate scoate și din *sfeclă* (napi) de zahăr. Și s'a găsit și mijlocul de a scoate *zahărul* din *sfeclă*. Acest mijloc în curând s'a lăsat în toate țările. Așa că astăzi toată Europa folosește numai *zahăr* scos din *sfeclă*.

În lumea întreagă se fabrică la an, cam un milion și jumătate vagoane de zahăr. Din aceasta aproape jumătate se fabrică din *sfeclă*. Restul din trestie de zahăr.

La noi în țară se cultivă cu *sfeclă* de zahăr peste patrusprezece mii de hectare. Se fabrică zahăr în vre-o nouă fabrici. Zahărul cel mai mult se întrebuițează în launtrul țării.

Ioan Popu-Câmpeanu.

O judecată de demult.

Un om din Atena cea veche și-a lăpădat pe feciorul său dela moștenirea părintească. Dar feciorul s'a dus la Areopag, adică la Magistrat, și a chemat pe tatăl său la judecată, să răspundă pentru ce l-au scos dela moștenire? Deci din porunca Magistratului venind tatăl feciorului la judecată, a răspuns:

— „Il lipsesc de moștenire pentru că e nețev și cu năravuri rele!

Răspunse feciorul:

— „Cinstiți judecători! Tatăl meu este inovat de stricarea și nenorocirea mea, pentru că alui datorie au fost ca încă în pruncie să mă fi certat și bătut, ca să nu cad întru ele năravuri. Să nu mă fi lăsat de capul meu desfrânat, că acum nu aş fi nenorocit precum sunt! Să nu mă lipsească deci de drepturile mele.

La aceasta Magistratul a judecat, că până va trăi tatăl, feciorul să fie lipsit de partea avuției părintești, iar după moartea tatălui său toate câte vor rămânea de tatăl său să-le moștenească. La moarte, pe tatăl său,

pentru că nu l-au pedepsit și l-a lăsat desfrânat, fără de toată cinstea îngropăciunii, ca pe un tobitoc să-l îngroape!

De s'ar ținea și astăzi această judecată, mulți părinți fără de cinste s'ar îngropa!

ȘTIRI

Adresa gazetei:

„Unirea Poporului“, Blaj, județul Alba de jos.

Cancelaria administrației:

Strada Regina Maria, în casele Tipografiei.

— **Societatea meseriașilor și comercianților români din loc** — ține Duminică în 28 a l. c. a III-a serată literară, în localul Casinei meseriașilor, la ora 4 d. a.

Comitetul.

— **Zăpada cea mare.** Nici oamenii cei mai bătrâni din Blaj mai aduc aminte să mai fi căzut vreodată de când știu ei, atâta zăpadă pe valea Târnavelor ca acum. Pe ulițele orașului nostru te plimbi printre nămeți, ca printre stânci. Iar drumurile pe hotar toate sunt împotmolite. Și zăpada tot așa e de mare în întreg Ardealul. Mulți dintre școlarii Blajului nu s'au putut întoarce de-acasă de pe sărbători. Iar cei cari au rășbit, numai cu câte patru boi au putut fi urniți până la stațiile drumului de fier. S'au oprit însă și trenurile. Acceleratul plecat din București Joi înainte de Bobotează, abia Sâmbătă a putut răsbate până la Blaj. Tot așa s'a întâmplat și cu alte trenuri pe la Sibiu, Făgăraș, Oradea mare, Iliș, Arad și aiurea. Așa e cu zăpada și prin alte țări din Apus. Trenurile din Ungaria încă n'au putut să circule mai multe zile.

Mai nou s'a lăsat un ger aspru care, precum arată semnele, va ținea, căci s'a așezat cu zăstăm. De data aceasta n'au mâncat lupii iarna, ci vor mânca oi de-or putea apuca la ele.

— **Din Tapu.** În comuna Tapu, Duminică în 14 Ianuarie s'a ținut o producție teatrală împreună cu dans. S'au predat piesele teatrale „Zăpăciții“ „Țiganul la târg“ și mai multe declamări și puncte de cor. Piesele teatrale au fost jucate foarte bine, cîorul a fost compus din săteni, meseriași împreună cu elevii și elevele liceului gr.-cat. din Blaj, cari au jertfit vacanța pentru cultivarea poporului din satul lor.

Coru împreună cu piesele teatrale au fost instruite de către Dl Ioan Mărginean preot gr.-cat., precum și de Doamna și Domnul Bucur Dordea cari au luat parte activă în cor. Au participat atât inteligența română cât și cea săsească din comună și jur. Meritul principal e al preotului gr.-cat din loc, care împreună cu învățătorul Petru Nemeș au luptat totdeauna pentru cultivarea poporului din sat.

Reușita petrecerii aduce tală tuturor atențiilor și mai ales tinerimii satului, care s'a produs cu 2 jocuri naționale foarte frumoase puțin cunoscute în orașele noastre. Laudă bravilor tineri!

Venitul curat a fost destinat pentru înființarea unei biblioteci populare în comună.

Diontsiu Trifan, stud. în drept.

— **Teatru și petrecere în Pojorta.** A 3-a zi de Crăciun în comuna Pojorta, județul Făgăraș, s'a aranjat o producție teatrală cu un program bogat sub conducerea preotului din loc Dl Valeriu Negrea și alor doi învățători, dnii Șofron Popa și Ioan Stoia cari și-au arătat dragostea adevărată, ce o au față de luminarea poporului.

Tinerimea de țărani într'adevăr a dat dovadă de calitățile artistice înnăscute la Români, prin succesul ce l-au avut în jucarea rolurilor. Suma încasată a fost de 2062 Lei și s'a

vărsat la „Fondul Coriștilor“ din loc, înființat de preotul local.

După producția teatrală a urmat dans ce a ținut până în zori.

Recunoștință și laudă li-se cuvine harnicilor Pojorteni pentru pornirile lor bune! —

Un participant.

— **O iarnă grozavă.** În legătură cu gerul ce s'a pus acum, am aflat prin cărțile vechi, că cea mai grozavă iarnă de care se pomeneste, a fost cea din anul 1709. Gerul începuse cu luna Ianuarie. În câteva zile au înghețat până în fund toate râurile și lacurile, de puteai trece peste ele cu carul încărcat. Peste noapte oamenii nu puteau dormi de fel, deși casele erau mereu încălzite. Mulți călători găsiți de gerul năpraznic pe drumuri, pieriră de frig. Nici animalele n'au fost cruțate. Păsările și insectele s'au prăpădit aproape toate. Vite încă au pierit foarte multe. Arborii înghețară până la măduvă. Noaptea se auziau pocnete ca de împușcături. Dimineața aflau oamenii, că în urma gerului mare stejarii, nucii și alți arbori plesniseră până în rădăcini și că pietrii de mărime mare fuseseră sfărâmate în bucăți. Pe la capetul lunii veni primul desgheț. Dar asta făcu rele și mai mari. Pentru că frigul iar se întoarse și apa neavând timpul de a se scurge în pământ, înghețul care a venit tăie toate rădăcinile grâului și nimici plantele și arborii. Pâinea de prin cămară se întăria de îngheț într'atât, încât trebuia s'o taie oamenii cu toporul.

— **Și totuși se va scumpi călătoria cu trenul.** Încă înainte de Crăciun au adus unele gazete știrea, că se va scumpi călătoria cu trenul. Domnul ministru al comunicațiilor a și desmîșit la vremea sa svonul acesta. Aflăm însă acuma, că direcțiunea generală a C. F. R. a lucrat un plan pentru ridicarea taxelor pe tren. După planul acesta taxele pe tren se vor mări cu 50 la sută, atât pentru persoane cât și pentru mărfuri. Aceste taxe vor intra în vigoare la 1 April a anului acestuia. Cauza acestei urcări este repararea locomotivelor. Banca Națională a și dat împrumutul de lipsă Căilor Ferate Române.

— **Invalizii de război vor primi mâni ori picioare de lemn în cinste.** Li-se aduce la cunoștință acelor invalizi de război, cari nu au mâni sau picioare, și doresc să-și facă mâni sau picioare de lemn, că aceștia se pot prezenta în fiecare zi de lucru, între orele 9 și 11 înainte de prânz în spitalul orthopedic dela Cluj, unde li-se va lua măsura de lipsă și li-se va face în cinste mâna sau piciorul care-i lipsește. Cei ce călătoresc cu trenul să ceară prin secretarul comunal bilet de tren în cinste dela comanda militară de care se țin. Să-și ducă însă cu sine mâncare și bani pentru cortel, pentru că în spital n'au unde-i așeza nici ce le da de mâncare.

— **Păsări bune.** Aproape zilnic se întâmplă pe tren, că unuia sau altuia dintre călători i-se fură banii. Sunt adică o mare mulțime de oameni, cari astăzi numai din hoție trăiesc și aceștia jefuiesc pe bieții călători.

Cel ce răspunde pentru aceste șire a fost de față la o astfel de întâmplare. Sosisem tocmai dinspre Cluj în gara Teiuș, Sâmbătă sară în 20 Ianuarie, când preotul greco-catolic Andreiu Bucur din Ghelinta voia să se dea jos din vagonul de clasa a doua. La ușă stăteau doi domni bine îmbrăcați, cari i-au ajutat să se coboare, când preotul bagă de samă, că-i lipsește portmoneul cu banii. Bietul păgubaș și-a venit însă iute în ori, a prins fierele dela ușa vagonului, nelăsându-i pe cei doi domni să se pogoare, și a strigat cât ce a putut: „Jan-darmi, siguranță, veniți puneți mâna pe hoții!“ Cei ce eram în vagon ne-am repezit îndată și punând mâna pe ei, i-am dat pe mâna poliției.

Hoții, când au văzut că-s inhățați, au aruncat portmoneul în vagon, așa că bietul preot și-a aflat toți banii.

Ceeace ne-a surprins pe toți, a fost, că siguranța dela gara Teiuș le-a dat drumul hoșilor, cari au călătorit mai departe spre Brașov. Pentru încunjurarea bănușilor rugăm pe dl comisar Romocea Vasile, să ne dea lămuririle de lipsă.

Și minciuna-i vorbă.

Un om a mers la vecinul său și a cerut să-i dea calul într-o călătorie.

— „Bucuros ți-aș da calul, vecine, dar nu-i acasă! — zise cel rugat. Tocmai atunci însă calul începu a râncheza în poată.

— „Cum să nu fie aci calul? Auzi, că rânchează!

— „Dacă crezi tu mai mult calului decât mie, nu ești vrednic să-ți dau ce ceri!”

Poșta gazetei.

— Toate foile populare și-au ridicat prețurile de abonament mai puțin la 60 de Lei pe an. Noi am ridicat mai puțin, abia cu 14 Lei peste ce a fost anul trecut. Dumnezeu știe însă cum vom răsbi cu socotelile, atunci când s'a ridicat prețul hârtiei așa de tare și când lucrătorii tipografi într'una cer plăți mai mari. N'avem nimic de zis în potruva acestora, pentru că dânsii își mănăcă sănătatea cu plumbul literilor și nu pot să trăiască cu plățile de până acum. Avem însă grea plăsoare în contra acelor cetitori, cari primesc gazeta ani de zile fără să plătească la vreme, ori nici gând nu au să plătească. Pe aceștia îi rugăm să plătească, ori dacă nu, să ne returneze gazeta scriind pe fâșie: »nu primesc și noi nu le mai călcăm pragul. Însă nimenea să nu poștească în cinste hârtia, tiparul și munca atâtor oameni, cari se trudesc la facerea gazetei!

Alte gazete se laudă, că ele sunt așa și așa de bune și de mari. Noi nu ne lăudăm, ci vrem să trăim, lucrând precum am lucrat de patru ani de zile. Dacă vom fi sprijiniți, vom căuta să creștem și noi și să dăm material tot mai bogat și mai interesant. Tăria noastră vor fi abonentei. Pentru dânsii ne trudim. Deci îi rugăm să ne plătească la vreme și să ne câștige și alți cetitori platnici. Blajul a găsit totdeauna câștigerea și tăria să fie în fruntea nizuștelor de luminare a poporului.

— Al. L. C. — Celea ce ne-ați trimis cu data de 29 Dec. 2922 — nefiind scrise într'o limbă ușoară, populară, — nu se pot publica.

— Lulu P. Acelaș răspuns dat sub Al. L. C.

— I. Simu Rocaș. — Am primit 80 lei trimiși, dia care 70 lei în abon. pentru 7. ex. pe ultimul pătrar de an, iar 10 lei la fondul de susținere al foaiei.

— Cetitorul V. S. în M. — Versurile ce neai trimis au mai fost tipărite aiurea; nu le putem deci publica sub numele d-tale.

— M. Hotea preot Bărsana și A. Cosma. Adămuș Abon. Dv e plătit până la 30 Iunie 1913.

— V. Bărio preot Bărsăul de sus. — Am primit 50 lei ce ați trimis, sunteți achitat până la 31 Dec. 1923.

— I. Istrate Feldioara. — Am primit banii trimiși, gazeta vi-se trimite și pe viitor.

T. Mărginean, Răstoil. C. Podrumariu, Șimandul de sus. C. Popoviciu, Șard. și I. Câmpean, Ghiriș, am primit banii trimiși în abonament.

Abonamentul:

Pe an 54 Lei.
Pe jumătate de an 27 »
Pe trei luni 14 »
Pentru America pe un an 3 dolari.

Abonamentul se plătește înainte.

□ □ □

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

LA CERE- RE	TEA D D D	CA- TALOG GRATIS
TEA	IOAN BACIU	TRU
DA IOAN BACIU	TRU	IN LUGOJ (BANAT)

Cețiți și răspândiți
„Unirea Poporului”.

Fabrica de Bere din Turda S. A.

aduce onor. Public la cunoștință, că a pus berea specială nutritoare de malț-dublu

„GLORIA” din nou în circulație, în calitate excelentă. :-:

Reprezentant local:

IACOB MENDEL,
fabricant de spirt.

(4) 4-5

Cercetați măcelăria Nicolae Mârza,

unde veți afla calitatea cea mai bună de carne cu prețuri reduse de 10—12 lei klg.

(9) 3-3

Vită altoită în mai multe soiuri române, producție proprie, de clasa I-a, oferă;

(14) 2-3 Curtea Metropolitană din Blaj.

Bumbacuri și arniciuri

de țesut, în prețuri convenabile, se află la marele magazin de coloniale

Stefan Nyergeș
Blaj.

(8) 3-3

AVIZ!

Se caută 2 învățăcei cu puțin 3 clase secundare pentru prăvălia de coloniale și ferărie a subsemnatei

„PATRIA”

bancă pentru credit comerț și industrie
BLAJ.

(2) 4 5

Vite altoite în cele mai renumite soiuri Fetească, Rizling, Mustoasă, Slancarnența, Galbenă, oferă :-:

PEPINIERELE „AMBROSI”

MEDIAȘ — CRACIUNEL, LÂNGA BLAJ.

(1) 4-4

Cine are drum prin Viena, să nu pregete a cerceta magazinele

Blănarie fină: ANDREI FĂRCAȘ MAESTRU VIENA
BLĂNAR. 55-57 și Aemerlstrasse 1.

(68) 38-42.

„PATRIA”

bancă pentru credit, comerț și industrie, societate anonimă — Blaj.

Indeplinește toate lucrările de bancă, dă împrumuturi, pe cambii, hipotecare și cont-curent, primește depuneri spre fructificare, mijlocește plățile cecurilor americane.

Are un magazin de lemne „PLUGARUL”, unde se vinde tot felul de lemn pentru clădiri și mășari, lemn de foc, pari de vie.

Fabrica sa „VULCANUL” produce cărămida și țigla cea mai bună.

Prăvălia sa „CONSUM” vinde toate negoțele pentru trebunțele casei și pentru economie. Are ferărie bogată și tot felul de unelte. Are filială în Teiuș.

Se ocupă cu toți ramii de comerț.

Adresa telegrafică
„PATRIA”

Telefon, în Blaj Nr. 9, în Teiuș 11.

Adresa băncii:

„PATRIA”, BLAJ.

(10) 4-52